

BUCH

NICOLE **BUCH** & EDWIN **GITSELS**

BUCH

Hoeveel levens kun je leven?

Nieuw Amsterdam *Uitgevers*

© Nicole Buch & Edwin Gitsels 2015
Alle rechten voorbehouden
Omslagontwerp Studio Jan de Boer
Foto's omslag © Gerard Tjeerdsma
NUR 672
ISBN 978 90 468 2043 8
www.nieuwamsterdam.nl/buch

Inhoud

Proloog	7
Uit de koning z'n tuin	11
Eén grote cursus haat	16
Stelletje mafketels	28
Het is nu of nooit	42
Ik had, kon en was helemaal niks	47
Wat een luxe, wat een weelde, wat een rijkdom	56
Allemaal klootzakken	65
Dit komt nooit meer	74
Streep erdoor, weg ermee	86
Oom Menno	95
Allemaal respectabele mensen. Dat dacht ik echt!	104
Rot op met je blauwe blazer	117
Ziekenhuizen en gevangenissen	128
Seks en geld: de hoekstenen van de samenleving	139
Hoe kan het bestaan?	151

Eerst een kus, anders praat ik nooit meer tegen je	164
Ze zijn met een honkbalknuppel door mijn leven gegaan	171
Airmiles sparen, dat is pas ordinair	184
Gooi af, dat juk	202
Ik wil onbekende werelden laten zien	210
Ik heb niemand, dus ik heb het enorm getroffen	224
Ik haal altijd al alles uit het leven	234
Ik achtervolg je tot aan de poorten van de hel	244
Het is zoals het is	255
Psychopaten hebben allemaal een plat achterhoofd	267
Een rollercoaster van emoties	275
Ik laat me niet omkopen door de duivel	283
Alles is tv hier	293
Ik wil niet dat jou dit gebeurt	302
Het is rond	311
En dan nog even dit...	325

Proloog

Mijn ome Piet had een garagebedrijf. Hij verkocht Engelse auto's, Wolseleys, Rovers, Triumphs, allemaal merken die niet meer bestaan. Dat liep natuurlijk lekker in het rijke Wassenaar. Ik vond het prachtig, die glanzende, nieuwe automobielen, dat blinkende chroom, de geur van leren bekleding, dus ik was daar regelmatig te vinden. Maar wat me misschien nog wel meer intrigeerde dan die auto's in de showroom, waren de posters op de ramen. Grote, kleurrijke posters met aankondigingen voor races op het circuit van Zandvoort. Zandvoort lag maar 40 kilometer naar het noorden, maar voor mij was het een compleet andere wereld.

Op een zaterdag in 1961 – ik was negen jaar – zag ik een poster hangen van de Grand Prix die op 22 mei in Zandvoort verreden zou worden. Alle grote namen van die tijd deden mee: Stirling Moss, Graham Hill, Jack Brabham, Jim Clark. In de garage was een soort vergadering bezig van mijn oom en zijn personeelsleden: ze bespraken wie er mee zouden gaan naar die Grote Prijs van Nederland. Ik luisterde met rooie oortjes.

Ineens kwam ome Piet naar me toe en zei: 'Loop eens mee, Menno.' Wij naar achteren. Hij ging op zijn hurken voor me zitten, keek me aan en vroeg: 'Zou jij mee willen naar de Grand Prix?'

Ik was verbijsterd. Ik was letterlijk met stomheid geslagen. Ik dacht: ik hoor het niet goed. Maar hij herhaalde: 'Wil je mee naar de Grote Prijs van Zandvoort?'

'Ome Piet, dat zou ik geweldig vinden, mag ik echt mee?'

'Ja,' zei ome Piet met een grote grijns op zijn sympathieke kop, 'jij mag mee volgende week zondag.'

Hij deugde, ome Piet. Niet alleen omdat hij me mee wilde nemen naar het circuit, hij deugde altijd al, ik mocht hem wel. Maar hij zat onder de plak bij tante Thea, een zuster van mijn moeder. Nou is mijn moeder al geen cadeautje, maar die zuster! Zo'n verschrikkelijk teringwijf! Echt, ik heb nog nooit zo'n kraai meegemaakt. Grote bek, arrogant, uit de hoogte, hautain. Ook zij had een zoon die al op jonge leeftijd afscheid van haar heeft genomen met de mededeling: ik wil je nooit meer zien, ik haat je.

Enfin, lang verhaal kort: ik sliep een week slecht en de nacht voor die Grand Prix deed ik helemaal geen oog dicht. 's Ochtends om zes uur stond ik op, kleedde me aan, sloop naar buiten en voor zevenen stond ik al voor de garage, in een staat van complete opwindning. Rond half negen kwam er wat in beweging bij de familie Pot, zo heetten ze, en even later werd de auto voorgereden. Allemaal werknemers en vrienden van ome Piet eromheen, en toen kwam die grote slabek op me af, die tante: 'Wat doe jij hier?'

'Nou, ik mag mee,' zei ik.

'Ben jij gek geworden? Je gaat helemaal niet mee!' Iedereen stapte een voor een in die auto en ik bleef achter, ik mocht niet mee. Ik zag mijn oom kijken, Golden Fiction-sigaret tussen zijn bruine vingers, maar de zielepoot kon niet tegen zijn vrouw op. Hij ging achter het stuur zitten, sloeg het portier dicht, startte de auto en daar gingen ze. Als aan de grond genageld keek ik ze na.

Ik was er zo ziek van, ik was totaal gedesillustioneerd. En

ik zal nooit vergeten wat ik toen dacht: wat er gebeurt, gebeurt er in mijn leven, maar ik ga ervoor zorgen dat ik later zo veel geld heb dat ik naar alle Grands Prix kan die er in Zandvoort gereden worden – ik was in mijn hoofd nog niet verder dan dat alle races van de wereld in Zandvoort werden gehouden.

Uiteindelijk ben ik dertien keer op rij naar de Formule 1-races op Zandvoort geweest, tot en met de laatste in 1985. Vooral de eerste keer vond ik zó indrukwekkend – die reuring, die drukte, al die beroemdheden, die sfeer, die prachtige witte huizen langs de boulevard. Ooit ga ik hier wonen, dacht ik toen. En ik bèn ook in Zandvoort gaan wonen, totdat mijn huis daar door een brand werd verwoest. Er is toen zo veel cash geld in vlammen opgegaan, daar had ik zelf een paar Wolseleys van kunnen kopen. Maar dat is een heel ander verhaal.

Tja, er zijn zó veel verhalen, ik heb een prachtig leven gehad. Ik heb zo intens geleefd en zoveel meegemaakt, dat maken andere mensen in honderd jaar niet mee. Hoeveel levens kun je leven...?

Menno Buch
Mei 2014

Uit de koning z'n tuin

Twente, Koningsdag 2015. Terwijl heel Nederland oranje kleurt, zit ik in het groen, op een boerderij, omgeven door weilanden, hei en bossen. Geen feestelijkheden, geen mensenmenigte, geen lawaai, maar slechts de melodieën van vogels, een hinnikend paard en een ree die voorbijhuppelt. En ontluikend, fris groen, het groen waar Menno dol op was. Hij genoot van de natuur en van alles wat natuurlijk was. Terug naar de basis. Eenvoud, zonder opsmuk maar stijlvol. Hij stylede mij ook, kocht mijn kleding maar zei: 'Je bent mooi zoals je bent. Al trek je een jutezak aan, dan ben je nóg prachtig.'

De eerste Koningsdag zonder mijn koning. Als we uit eten gingen en Menno de kok complimenteerde, zei hij altijd: 'Het was uit de koning z'n tuin.' Mijn eerste voorjaar zonder mijn held, zonder mijn alles. Negen maanden na zijn overlijden heb ik me in alle rust op het platteland teruggetrokken om zijn leven op papier te zetten.

In het voorjaar van 1998 zat Nicole van Houten imitatie-verkeersborden in elkaar te knutselen; in het RTL-programma *Afslag 4* zou daarmee de verkeerskennis van de gemiddelde Nederlander worden getest. Ze zat ijverig te frutten toen ze ogen in haar rug voelde. Ze wist direct wie er naar haar keek,

die charismatische man was haar al eerder opgevallen. Als hij binnenkwam, ging er een wervelwind van energie door het pand. Hij straalde enthousiasme uit en het viel haar op dat overal waar hij was, er veel werd gelachen.

Menno Buch, de 06-koning, de miljonair, was toegetreden tot Veronica en maakte een programma over seks. Hij had een bonte groep mensen om zich heen verzameld, een team dat niet louter uit programmamakers bestond. Dat was uitzonderlijk in de tv-wereld. De mensen waren grotendeels weinig ervaren, maar intuïtief vertrouwde hij hen. Hij vond in hen een toegevoegde waarde vanwege hun juiste instelling. Onontgonnen talenten die hij aan zich bond, die hij de kans bood om, zoals hij het zelf omschreef, 'tot ongekende hoogten te stijgen'.

Veronica mocht weliswaar het imago 'jong, snel en wild' uitstralen, Menno, 46 jaar oud, deed daar nog een scheepje bovenop. Want het kon allemaal best nóg wat sneller en wilder. Gekker. Extremer. *Sex voor de Buch*, het programma waarvoor mensen hun sekswensen in konden sturen die Menno vervolgens in vervulling liet gaan, deed veel stof opwaaien. En het boegbeeld van dat programma werkte voor hetzelfde degelijke productiehuis als Nicole.

Op de dag dat Menno haar kantoor binnenstapte, voerden zij hun eerste gesprek.

'Hallo, ik ben Menno,' zei hij.

'Hoi. Nicole,' antwoordde zij en ze gaven elkaar vormelijk een hand.

Hij keek haar indringend aan. 'Wat ben je aan het doen?' vroeg hij. Een beetje beschaamd vertelde ze over de intenties van haar handenarbeid. Maar hij vond het prachtig. Later vertelde hij haar dat juist het feit dat ze dát deed, hem zo aansprak. Hij was zelf altijd bezig met creëren. Niet alleen van de vele concepten, hij geloofde ook in ambachte-

lijke, handmatige creaties, daardoor kreeg je uniciteit.

Menno zocht voor *Sex voor de Buch* een producent. De Veronica-leiding had hem gezegd dat het programma weliswaar uitstekend scoorde, maar dat er dringend behoefte was aan meer structuur en organisatie. Iemand had hem verteld dat Nicole de aangewezen persoon was om daarvoor te zorgen, en dus kwam hij vragen of zij aan wilde haken bij zijn team; om de boel op orde te brengen.

‘Hij overviel me met die vraag,’ vertelt Nicole. ‘Hij was concreet en direct en stond heel dicht bij m’n bureau. Als ik er nu aan terugdenk, voel ik weer zijn energie. Zijn houding had iets dwingends, waardoor je bijna niet kon weigeren.’

Toch zei ze: ‘Nee, bedankt voor de eer, maar ik ga jouw programma niet produceren. Dat heeft niets met jou persoonlijk te maken,’ legde ze uit, ‘maar ik denk niet dat het bij mij past.’ Dat antwoord kwam aan. Menno was overduidelijk beledigd en duldde haar reactie niet.

Hij zei: ‘Dat heeft wel degelijk met mij persoonlijk te maken, want het programma heet *Sex voor de Buch*. Het draagt mijn naam. En dus is het per definitie persoonlijk.’ Later zei hij: ‘Dat was ik niet gewend, dat iemand “nee” tegen mij zei. Ik dacht: wat krijgen we nou? Het was een mengelmoes van boosheid en gekwetstheid.’

Nicole vond het een ongemakkelijk gesprek. Ze wilde Menno niet voor het hoofd stoten en al helemaal niet net als zo veel anderen een vooropgezette mening over hem hebben, want hij kwam op haar juist sympathiek en gedreven over.

Hij verdween uit haar kantoor, maar nog geen half uur later stond hij weer naast haar. ‘Is het een idee om samen uit eten te gaan en het er nog eens over te hebben?’ vroeg hij. ‘Dan zal ik het je allemaal haarfijn uitlegen.’

Ze wist niet hoe ze moest reageren, maar voor ze het wist had ze 'ja, da's goed' gezegd. Onmiddellijk ging hij zijn agenda halen.

Twee weken later zaten ze in eetcafé De Eend in Loosdrecht, voor het eerst met zijn tweeën alleen.

Nicole: 'Dat was spannend, maar het voelde ook meteen vertrouwd. Menno vroeg me het hemd van het lijf; zoals iedereen hem van televisie kent, zo direct was hij in het echt ook. Hij had een ongetemde nieuwsgierigheid naar mensen, dus ook naar mij. We hadden het over werk, maar ook over persoonlijke onderwerpen. Hij verkende me en stelde diepgaande, vaak verrassende vragen. Regelmatig moest ik even nadenken voor ik antwoord kon geven. Maar er was één vraag, achteraf gezien de belangrijkste, waar ik direct het antwoord op wist: "Wat is nou jouw doel? Wat is jouw droom, jouw ideaal?" Ik zei: "Dat ik ooit in mijn leven iemand tegenkom met wie ik alles kan delen. Want delen, daar draait het uiteindelijk om in het leven.'"

Nicole had net een relatie van een paar jaar achter de rug, had samengewoond en was bezig een nieuw leven op te bouwen. Zij was net als Menno niet erg succesvol in relaties geweest. Desondanks bleef ze als zovelen op zoek naar de ware.

Nicole: 'Ik wist op dat moment nog niet dat die ware tegenover me zat. De man met wie ik uiteindelijk zelfs zou trouwen, wat ik toen überhaupt niet voor mogelijk hield. Maanden later, na het bekend worden van onze relatie, verscheen er een paginagroot interview met Menno in *De Telegraaf*. Met chocoladeletters stond erboven: GEEF MIJ MAAR EEN VROUW DIE PRAAT. Een mooie knipoog naar die zomer van 1998, waarin Menno en ik bijna wekelijks uit eten gingen en lange gesprekken voerden.'

Na hun eerste etentje liepen ze terug naar hun auto's.

Menno reed destijds in een zwarte Volvo 850 T5R, een smaakvol en stoer racemonster. Dat dwong bij Nicole respect af. 'Ik hou van auto's, net als Menno. Ik hobbelde toen rond in mijn eerste auto, betaald van mijn in een aantal jaren televisie maken gespaarde geld. Het was een oud blauw Golfje type 2, waarvan de bekleding zó stuk was dat ik de stoelen en achterbank met koeienvellen had overtrokken.'

Menno vond het amusant dat zij ook daar aan het doet-het-zelfen was geslagen, maar zei wel: 'Die koeienvellen kunnen natuurlijk niet. Hoe verzin je het?'

'Ik kom van de boer,' zei Nicole, 'ik ben opgegroeid op het Twentse platteland. En jij?'

'Ik? Ik kom oorspronkelijk uit Wassenaar...'

Eén grote cursus haat

Morgen is de verjaardag van mijn vader die ruim drie jaar geleden overleed. Zijn foto staat in de woonkamer naast die van Menno. Ze hadden elkaar gevonden in hun avontuurlijkheid: beiden ondeugend, beiden creatief. Wat ik me nu pas realiseer is dat ook mijn vader het in zijn jeugd zonder vader heeft moeten doen. Mijn opa was een KNIL-militair die zijn gezin in de oorlog voor een andere vrouw verliet. Mijn vader is altijd naar zijn vader blijven verlangen, droomde van hem als hij het moeilijk had.

Menno heeft nooit meer van zijn vader gedroomd, maar dat hij in zijn leven een vader gemist heeft is overduidelijk. Dat kwam tot uiting toen hij een keer diep verdrietig werd en zijn tranen de vrije loop liet bij het nummer 'Father, Son' van Peter Gabriel.

Eenzaamheid was de emotie die door Menno's vroegste herinnering in hemzelf werd opgeroepen. 'Mijn eerste gang naar de kleuterschool. Ik was vier jaar, het was 1955. Ik zie mezelf nog door de Kerkstraat lopen. Andere kinderen werden door hun vader of moeder weggebracht, maar ik niet. Voor mijn gevoel was ik alleen. Het zal vast niet zo geweest zijn, maar zo voelde het wel.'

Zelfredzaamheid speelde vanaf het begin een hoofdrol in

zijn leven, hoewel hij uit een groot gezin in Wassenaar kwam, met zes zonen: Richard, Arthur en Boudewijn waren ouder dan Menno; Patrick en Helmar kwamen na hem. Zijn ouders waren Marinus Renirus Buch, roepnaam Rien, gemeenteambtenaar, en Alida Johanna Elfers, huisvrouw en door Menno steevast aangeduid met 'dat mens': 'Ik heb nooit een relatie met dat mens gehad. Mijn ouders hadden een verschrikkelijk slecht huwelijk, het huis stond altijd bol van de narigheid. In mijn herinnering hadden ze voortdurend ruzie, er hing altijd een gespannen sfeer. Ik verkeerde in een vrijwel permanente staat van angst: straks komt mijn vader thuis, dus dan zal de ellende wel weer beginnen, dacht ik elke dag.'

Rien Buch was streng katholiek; zeven dagen per week ging hij naar de kerk. Vooral de drie oudste zoons hebben onder dat fanatisme geleden. 'Wij werden toen we jong waren letterlijk naar de kerk geschopt, ik, Arthur en Boudewijn,' vertelt Richard, de oudste. 'We moesten zeker drie keer in de week een mis bijwonen en elke maand biechten. Ook als het weer heel slecht was, moesten we op de fiets naar de kerk. Ik kan me herinneren dat hij ons volgde om er zeker van te zijn dat we echt gingen.'

Voor Menno gold het fanatisme van vader Buch wat minder. 'Ik kwam weleens in de kerk, maar het enige wat ik mij daarvan kan herinneren zijn de verkleedpartijen, het theater. Ik heb ze vast geleerd, ooit, maar ik zou nu geen lied meer kunnen zingen. Die kant van mijn opvoeding heeft geen enkel spoor bij mij nagelaten, ik ga er ook niet onder gebukt. God was voor mij nooit aan de orde. Oninteressant. Ik heb ook niet gezocht naar iets wat daarvoor in de plaats moest komen. Ik zoek het zelf wel uit. Ik heb een contract tussen mijn oren dat ik regelmatig bijstel en opnieuw onderteken.'

Vader Buch was een indrukwekkende persoonlijkheid: erudiet, intelligent en belezen.

Menno: 'Mij heeft hij met zijn boeken nooit lastiggevalen. Hij wist dat hij mij daar niet voor moest hebben.' Want op school was Menno op zijn zachtst gezegd geen uitblinker. Hij zat op de Willibrord Lagere School, waar hij zich met hangen en wurgen doorheen geworsteld heeft. Al in de tweede klas bleef hij zitten. 'Ik vond het verschrikkelijk omdat ik het echt niet kon! Rekenen, taal, het zweet brak me al uit als ik wist dat die lessen eraan kwamen. D of dt, één e of een dubbele, ik bakte er geen kloten van. Ik kreeg die stof gewoon niet in me opgenomen, wat ik ook probeerde. Dus elke dag was die gang naar school een kwelling, ik had er een diepgewortelde angst voor.'

Thuis was het niet te harden, en op school was het verschrikkelijk. De enige ontsnapping die de jonge Menno kon bedenken, was spijbelen, wegwezen, onderduiken. Hele dagen hing hij rond in de duinen, op de vlucht.

Maar het was niet alleen maar ellende: in de vierde klas kreeg hij Franse les, en dat ging beter. 'Omdat ik het zo speciaal vond. Daar genoot ik van. De onderwijzeres, juffrouw Van Eerden, was zo'n ontzettend lief mens. Als zij voor de klas stond, ging het leren me redelijk af. Zelfs taal en rekenen. Bij haar was ik niet zo bloednerveus. De anderen vond ik allemaal tuig. Verschrikkelijke mensen.'

Menno was zo gek op juffrouw Van Eerden dat hij haar na school naar huis bracht. Dat wil zeggen: hij fietste met haar mee. 'Helemaal naar Den Haag, dat was een pleuris-eind trappen vanuit Wassenaar. Maar blijkbaar vond ik het zo'n unieke ervaring om bij iemand in de buurt te zijn die ik mocht en bij wie ik me veilig voelde, dat ik ervoor zorgde dat dat zo lang mogelijk duurde.'

Als hij juffrouw Van Eerden had thuisgebracht, fietste hij

door de stad en droomde van een ander leven, weg van dat benauwende Wassenaar. Regelmatig stond hij op de stoep aan de overkant van restaurant Garoeda te kijken en bedacht dat als hij later groot en rijk was, hij daar zou gaan eten. Hij gluurde bij Hotel Des Indes naar binnen en dacht: ook hier zal ik ooit heel chic een kopje koffie drinken.

Decennia later nam hij Nicole mee naar Garoeda om er te dineren en haar te wijzen op de plek waar hij vroeger gestaan had. Hij nam haar ook mee naar Des Indes, waar ze in te lage fluwelen fauteuils koffiedronken.

Nicole: 'Het was een stap terug in de tijd. Je waande je in de jaren zestig, tussen de rijke Indische mensen.'

Menno was als kind gefascineerd door de Indische cultuur. 'Op straat zag je van die chique mensen lopen, vrouwen in sarong en op mooie schoentjes, met parasolletjes boven hun hoofd.' Hij probeerde over die mensen alles te weten te komen. Toentertijd was er bij Wassenaar een landgoed, Oud Rijksdorp; een soort pension voor Indische ouderen. Menno fietste ook daar naartoe en zat tussen de bewoners, luisterde naar hun verhalen en vroeg naar hun achtergrond en cultuur. Hij voelde zich bij deze mensen op zijn gemak omdat ze lief en aardig tegen hem waren. Hij voelde zich geaccepteerd.

In Oud Rijksdorp leerde hij dat er andere werelden bestonden. Hij werd nieuwsgierig naar andere landen en andere mensen.

Er woonde een gepensioneerde zeeman in de straat die zijn hele leven had gereisd. Dat intrigeerde Menno mateloos. 'Meneer Wiersma was de hele wereld over geweest. Het was zijn gewoonte om iedere dag op en neer naar het strand te wandelen. Dat is een flinke looppartij, en als het even kon liep ik met hem mee. Het was een klein mannetje, maar hij had grote verhalen over waar hij allemaal geweest

was, van Nieuw-Zeeland tot Chili. Naar mijn idee heb ik dat jarenlang volgehouden, met die man op en neer naar de Wassenaarse Slag. En elke keer opnieuw vroeg ik: wat was nou het mooiste land, waar zag u de mooiste mensen? Op mijn manier hield ik van zo'n man.'

Reizen stond voor onafhankelijkheid. En onafhankelijkheid kon je kopen, bedacht Menno als kind al. Schoonheid ook. 'Ik moet zorgen dat ik veel geld verdien, dan kan ik mooie dingen maken of kopen.'

Hij verzon manieren om geld te verdienen. Zo had hij een baantje als caddie op de Wassenaarse Golf- & Countryclub. Om zijn kapitaaltje wat sneller aan te vullen bedacht hij er een handeltje naast: uit de kleedkamers haalde hij dure merkkleding weg die hij op een eigen verkooppunt in een bunker in de duinen verkocht.

Nicole moest weer aan dat verhaal denken toen ze begin 2015 een lezing hield voor een groep zakenvrouwen op diezelfde golfclub. 'Het was natuurlijk diefstal, maar je kunt je ook afvragen wie de mensen waren die die kleding vervolgens van hem kochten. Hij had toch een klantenkring opgebouwd in die ogenschijnlijk zo keurige omgeving, mensen die donders goed geweten moeten hebben dat die jonge jongen de kleding niet van de groothandel had.

Terwijl ik mijn lezing gaf op dat prachtige, elitaire terrein, zag ik een jonge Menno voor me met bundels merkkleding onder zijn arm.'

Menno's ouders gingen op zoek naar 'fatsoenlijke bezigheden' voor hun spijbelende zoon en bedachten dat het wellicht goed was als hij een instrument leerde bespelen. Dat hoorde bij de opvoeding, en het zou mogelijk zijn gedachten afhouden van katekwaad en problemen. Ze schaften een klarinet voor hem aan en stuurden hem naar les. Na één